

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ในครั้งนี้ เป็นการศึกษากระบวนการและปัจจัยในที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยของอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ในการได้มาซึ่งข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการและองค์ความรู้ต่างๆ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แบบแผนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อนำมาประมวลผลหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าความถี่
2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Group Discussion) กับเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัย ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ โดยการพูดคุยตามหัวข้อหรือประเด็นที่กำหนดเกี่ยวกับบริบทชุมชน การรับรู้และการปรับตัว กระบวนการและองค์ความรู้ในการจัดการความปลอดภัยชุมชน เป็นต้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ประกอบด้วย จำนวนเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีหน้าที่รักษาความมั่นคงปลอดภัย (ตำรวจ ทหาร) สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน (อส.) และชุดรักษาความปลอดภ้ยหมู่บ้าน (ขรบ.) จำนวน 1,449 คน (ที่ว่าการอำเภอแม่ลาน ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2559) โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการแทนค่าสูตรของ Taro Yamane ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 จำนวน 314 คน การแทนค่าสูตรของ Taro Yamane (ซีเมพร กาญจนกิจสกุล, 2555 : 86) โดยกำหนดให้ ($\alpha = 0.05$) มีรายละเอียดดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
 N = ขนาดของประชากร
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ผู้วิจัยยอมรับได้ (0.05)
 N = ขนาดประชากรที่มีบทบาทในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยอำเภอแม่ลาน
 จำนวน 1,449 คน
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ผู้วิจัยยอมรับได้ = 5%

$$= \frac{1,449}{1 + 1,449(0.05)^2} = 314$$

จากขนาดตัวอย่างของประชากร จำนวน 314 คน นำมาแบ่งสัดส่วนเป็น 4 กลุ่มตามจำนวนประชากรที่มีบทบาทในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ดังนี้คือ

2.1.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ มีประชากรจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 12 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 38 คน $\left(\frac{12 \times 314}{100}\right) = 38$ คน

2.1.2 เจ้าหน้าที่ทหาร มีประชากรจำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 18 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน $\left(\frac{18 \times 314}{100}\right) = 56$ คน

2.1.3 สมาชิกอาสารักษาดินแดน (อส.) มีประชากรจำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 13 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 41 คน $\left(\frac{13 \times 314}{100}\right) = 41$ คน

2.1.4 ชูติรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) มีประชากรจำนวน 820 คน คิดเป็นร้อยละ 57 จากจำนวนประชากรทั้งหมดใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 179 คน

$$\left(\frac{57 \times 314}{100}\right) = 179 \text{ คน}$$

2. กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ

การสนทนากลุ่ม (Group Discussion) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่รัฐที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย (ตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครอง) ผู้นำชุมชน และผู้นำศาสนา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบทบาทในการจัดการความปลอดภัย และประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 6 - 12 คน ได้แก่ ตำบลแม่ลาน ตำบลป่าไร่ และตำบลม่วงเตี้ย ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ความหลากหลายของข้อมูลและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษากลยุทธ์การบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยใน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชุมชน โดยแบ่งเครื่องมือเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนาในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี สถานภาพการสมรส และบทบาทในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสังคมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี โดยมีประเด็นคำถาม 7 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ ด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการวางแผน ด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผน ด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการตรวจสอบผลการปฏิบัติ และด้านการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติ ลักษณะข้อความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มาก

3 คะแนน หมายถึง ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง น้อย

1 คะแนน หมายถึง น้อยที่สุด

โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้นำมาแปลความความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้(ลิวัน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538: 156 - 157)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

ทั้งนี้ การจัดทำแบบสอบถามมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร หนังสือ ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ องค์กรความรู้และกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารสังคม เพื่อเป็นแนวทาง

ในการศึกษา กำหนดขอบเขตที่ต้องการศึกษา แล้วสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและสาระที่ศึกษา ทั้งนี้ ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2. แบบสอบถามที่สร้างขึ้น จะดำเนินการสอบถามในประเด็นที่เกี่ยวกับกระบวนการบริหาร สังคม ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยที่นำมาใช้ในการบริหารสังคม ในประเด็นนี้จะสอบถามเกี่ยวกับ 4 M ได้แก่ Man (บุคลากร) Money (เงิน) Management (การบริหารจัดการ) และ Material/Machine วัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ

2.2 กระบวนการดำเนินการบริหารสังคม โดยนำวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาเชื่อมโยงประเด็นคำถาม ประกอบด้วย

2.2.1 P (Plan) คือ การวางแผนงานจากวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดขึ้น

2.2.2 D (Do) คือ การปฏิบัติตามขั้นตอนในแผนงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2.3 C (Check) คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของแผนงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้น จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนงานในขั้นตอนใด

2.2.4 A (Action) คือ การปรับปรุงแก้ไขส่วนที่มีปัญหาหรือถ้าไม่มีปัญหาใดๆ ก็ยอมรับแนวทางการปฏิบัติตามแผนงานที่ได้ผลสำเร็จ เพื่อนำไปใช้ในการทำงานครั้งต่อไป

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความคิดเห็น ความเห็นชอบ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ดร.สุรวัฒน์ ช่อไม้ทอง อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.2 ดร.ชัยวัฒน์ โยธี อาจารย์ประจำภาคสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

3.3 พันตำรวจเอกพิทักษ์ อุทัยธรรม รองผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ อดีตผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

4. นำข้อเสนอแนะและผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือให้มีความถูกต้อง ได้พิจารณาแบบสอบถามและให้คะแนนค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ หรือค่า IOC (Item Objective Congruence index) โดยจากการให้คะแนนค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือหรือค่า IOC (Item Objective Congruence index) ของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ หรือค่า IOC (Item Objective Congruence index) ซึ่งจะเป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและประเด็นที่ต้องการทราบ โดยสูตรที่ใช้คำนวณ คือ $IOC = \frac{\sum R/n}{N}$

เมื่อ $IOC =$ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและประเด็นที่ต้องการทราบ

- R = ผลรวมของคะแนนกับจำนวนผู้เชี่ยวชาญในแต่ละระดับ
ความสอดคล้อง
- n = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการวิจัยต่อไป โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทำการทดลองใช้กับประชาชนในชุมชนอื่น ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

6. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาความเที่ยงตรง โดยการทดลองจากคำถามแต่ละข้อ และสังเกตพฤติกรรมของผู้ตอบว่าเข้าใจในข้อคำถามหรือไม่ อย่างไร ถ้าเข้าใจแสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรง และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาใช้เก็บข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสนทนากลุ่ม (Group Discussion) ดำเนินการจัดกลุ่มประชากรแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ตำบลแม่ลาน ตำบลป่าไร่ และตำบลม่วงเตี้ย ตำบลละ 6 -12 คน มาร่วมวงสนทนากัน ในการสนทนากลุ่มจะมีแนวคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้าแบบกว้าง พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ประกอบในการเก็บข้อมูล เช่น การบันทึกเสียง และการบันทึกภาพ เป็นต้น เนื้อหาในการสนทนาจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับบริบทชุมชน การรับรู้และการปรับตัว กระบวนการและองค์ความรู้ในการจัดการความปลอดภัยชุมชน เป็นต้น ระหว่างการพูดคุยจะมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง มีผู้จดบันทึกเป็นผู้จดย่อเนื้อหาการสนทนา มีการถ่ายภาพนิ่งและมีเทปบันทึกเสียงบันทึกรายละเอียดของการพูดคุย เมื่อเสร็จสิ้นการสนทนา ผู้บันทึกจะถอดรายละเอียดจากเทปที่บันทึกไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ต่อไป ทั้งนี้ การสนทนาจะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิด ข้อมูล และประสบการณ์ระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีที่บางข้อมูลมีความไม่ชัดเจน ผู้วิจัยก็จะตั้งคำถามเพิ่มเติมจากที่กำหนดเอาไว้ ในการได้ข้อมูลจากการสนทนาผู้วิจัยเน้นการได้มาซึ่งข้อมูลในประเด็นดังนี้

1. บริบทพื้นที่อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี
2. การรับรู้และการปรับตัวภายใต้ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. รูปแบบและปัจจัยที่นำมาใช้ในกระบวนการบริหารสังคม เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี
4. บทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้นำชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่นในการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย
5. องค์ความรู้ที่นำมาใช้ในการบริหารสังคม เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

6. ความต้องการของประชาชนในการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย
7. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มประชากรตัวอย่าง เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้นำชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่น เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากขนาดประชากรตัวอย่าง จำนวน 314 คน นำมาแบ่งสัดส่วนเป็น 4 กลุ่ม ตามจำนวนผู้มีหน้าที่หรือมีบทบาทในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของอำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี ดังนี้คือ

1.2.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 12 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 38 คน

1.2.2 เจ้าหน้าที่ทหาร จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 18 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 56 คน

1.2.3 สมาชิกอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 13 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 41 คน

1.2.4 ชุตรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวน 820 คน คิดเป็นร้อยละ 57 จากจำนวนประชากรทั้งหมด ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 179 คน

1.3 ลงพื้นที่ศึกษาและนำแบบสอบถามไปให้ผู้ตอบกรอกข้อมูลเอง โดยอธิบายและชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลและแนะนำวิธีการกรอกเท่าที่จำเป็น เพื่อให้ผู้ตอบคำถามสามารถตอบเองได้โดยสะดวก จากนั้นจะกลับไปเก็บแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลแล้วในวันที่กำหนด

1.4 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลที่กรอก ถ้าผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วนจะทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

1.5 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 การสนทนากลุ่ม (Group Discussion) ร่วมพูดคุยกับกลุ่มบุคคลในพื้นที่เป้าหมาย ตามแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่กำหนดไว้ โดยให้ผู้ให้ข้อมูลได้พูดคุยเล่าถึงประสบการณ์และทัศนคติ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดการความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่อำเภอแม่ลาน เช่น บริบทพื้นที่อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี การรับรู้และการปรับตัว รูปแบบและปัจจัยที่นำมาใช้ในการจัดการ ความ

ปลอดภัย บทบาทของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้นำชุมชนในการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย ความต้องการของประชาชนในการจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัย เป็นต้น โดยใช้เวลาในการสนทนากลุ่มๆ ละประมาณ 50 นาที - 1 ชั่วโมง

2.2 การบันทึกภาพและเสียง ผู้วิจัยทำการบันทึกภาพและเสียงขณะการสนทนา เช่น ภาพนิ่งและคลิปเสียง จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วน โดยผ่านการขออนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลก่อนการบันทึกภาพและเสียง เมื่อได้รับความยินยอมจึงดำเนินการ บันทึกภาพและเสียง ทั้งนี้กรณีมีข้อมูลในบางประเด็นไม่ชัดเจนผู้วิจัยจะต้องเก็บข้อมูลเพิ่มเติม และถามซ้ำในประเด็นสำคัญๆ บางประเด็น ซึ่งนอกจากจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนแล้ว ก็ยังทำให้สามารถ ตรวจสอบข้อมูลที่ได้ว่ามีความถูกต้อง และเป็นจริงมากที่สุดเพื่อจะใช้ในการวิเคราะห์ครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการเก็บข้อมูล 2 รูปแบบ คือ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จะทำการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ โดยพิจารณาว่าการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรของตัวแปรตัวหนึ่งจะมีผลกระทบต่อตัวแปรอีกตัวหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแปลงให้เป็นรหัสข้อมูลหรือตัวเลข เพื่อให้ง่ายต่อการจัดเก็บวิเคราะห์และนำไปใช้หาค่าสถิติต่อไป ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล โดยทำการคัดแยกข้อมูลที่สมบูรณ์ เพื่อให้รหัสและนำไปวิเคราะห์

1.2 เปลี่ยนแปลงข้อมูลในแบบสอบถามให้เป็นตัวเลขเพื่อใช้ในการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะต้องลงรหัสให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้

1.3 นำข้อมูลที่เป็นตัวเลขจากแบบสอบถามลงสู่สื่อบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้จะใช้โปรแกรมวิเคราะห์สำเร็จรูป คือโปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และค่าความถี่ เป็นต้น ทั้งนี้จะใช้การพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและรายงานผลการศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

2.1 ทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวม เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูลเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้มาอยู่ในระดับที่จะนำมาวิเคราะห์และตอบคำถามของการวิจัยได้

2.2 การทำข้อสรุปชั่วคราวโดยนำมาเขียนเป็นประโยคหรือข้อความเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะและความเชื่อมโยงของข้อมูลการศึกษา

2.3 นำข้อสรุปย่อยๆ ที่ทำไว้มารวมผลหรือเชื่อมโยงเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นชุดของคำอธิบายที่ได้เรื่องราวและเข้าใจได้ อันเป็นบทสรุปหรือข้อค้นพบของการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และวิเคราะห์ปัจจัย สำหรับข้อมูลในเชิงปริมาณ และใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การพรรณนาผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติออกมาในรูปแบบตารางและพรรณนาความพร้อมนำแนวคิดมาปรับใช้เพื่อให้เกิดความชัดเจนและถูกต้องตามหลักวิชาการ

Prince of Songkla University
Pattani Campus